

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญาเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับกำลังพัฒนา มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ เพื่อพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญาและเพื่อเปรียบเทียบทักษะฟัง-พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 43 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 เครื่องมือสำหรับสร้างและใช้บทเรียน ได้แก่ แบบสำรวจความต้องการและสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา หลักสูตรแม่แบบ และแผนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา จำนวน 10 แผน ประเภทที่ 2 เครื่องมือประเมินบทเรียน ได้แก่ แบบประเมินประสิทธิภาพของบทเรียน และแบบประเมินทักษะการพูด-ฟัง อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษหลังการเรียนการสอนในแต่ละแผน ประเภทที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดทักษะการพูด-ฟัง อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. บทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญามีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียน โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา
3. ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียน โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา
4. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียน โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจและสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้คือ

1. บทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา จำนวน 10 บทเรียน มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากสาเหตุ 3 ประการดังนี้

ประการที่หนึ่ง มีการพัฒนาและสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญหาอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง กล่าวคือขั้นแรกผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาธิการ และวัฒนธรรมได้กำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระต่างๆ ให้ผู้เรียนระดับกำลังพัฒนาได้เรียนรู้ หลักสูตรของรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีปัญหา เช่น การเรียนรู้แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนแบบร่วมมือ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการเรียนแบบใช้สมองเป็นฐาน ขึ้นต่อไปผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจความต้องการและสนใจของผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและสนใจของผู้เรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตรแม่แบบและแผนการสอนจำนวน 10 แผนที่ได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ โดยแผนการสอนนี้มีวัตถุประสงค์การสอนที่ชัดเจน เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความสนใจของผู้เรียน ขั้นตอนการสอนซึ่งประกอบด้วยขั้นนำเข้าสู่บทเรียนที่สามารถกระตุ้นความสนใจและเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ผู้วิจัยใช้ปัญหาคำถามภาษาที่มีกิจกรรมคือการระดมพลังสมอง เกมภาษา ปัญหาคำถามตรรกะมีกิจกรรมคือ เกมปริศนา การเสนอเรื่องราวตามลำดับและเหตุผล ปัญหาคำถามมิติมีกิจกรรมคือ รูปภาพ กราฟ แผนที่ วัสดุสิ่งของ 3 มิติ ปัญหาคำถามร่างกายมีกิจกรรมคือ กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย บริหารร่างกาย ปัญหาคำถามดนตรีมีกิจกรรมคือ การใช้ดนตรีเป็นภูมิหลัง ปัญหาคำถามมนุษยสัมพันธ์มีกิจกรรมคือ การระดมพลังสมอง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน ปัญหาคำถามคนมีกิจกรรมคือ ช่วงเวลาไตร่ตรองหนึ่งนาที ปัญหาคำถามธรรมชาติมีกิจกรรมคือ เกมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและ ปัญหาคำถามจิตวิญญาณมีกิจกรรมคือ ช่วงเวลาไตร่ตรองหนึ่งนาที ส่วนขั้นฝึกผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะทางภาษาอังกฤษ โดยใช้ปัญหาคำถามภาษาที่มีกิจกรรมคือ สถานการณ์จำลอง ปัญหาคำถามตรรกะมีกิจกรรมคือ การอ่านแผนผัง ปัญหาคำถามมิติมีกิจกรรมคือ การอ่านแผนที่ ปัญหาคำถามร่างกายมีกิจกรรมคือ การทำท่าประกอบคำสั่ง ปัญหาคำถามมนุษยสัมพันธ์มีกิจกรรมคือ การทำงานกลุ่ม ปัญหาคำถามคนมีกิจกรรมคือ การทำงานเดี่ยว ปัญหาคำถามธรรมชาติมีกิจกรรมคือ การพูดเล่าเรื่อง ปัญหาคำถามจิตวิญญาณมีกิจกรรมคือ การอ่านคำสอนของศาสนาอย่างง่าย ขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นนำไปใช้ ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ปัญหาคำถามภาษาที่มีกิจกรรมคือ การเขียนแสดงความเห็น ปัญหาคำถามตรรกะมีกิจกรรมคือ การเขียนแสดงลำดับเหตุการณ์ ปัญหาคำถามร่างกายมีกิจกรรมคือ การแสดงบทบาทสมมุติ ปัญหาคำถามดนตรีมีกิจกรรมคือ การแต่งเพลงอย่างง่ายๆ ปัญหาคำถามมนุษยสัมพันธ์มีกิจกรรมคือ สถานการณ์จำลอง ปัญหาคำถามคนมีกิจกรรมคือ การจดบันทึกประจำวัน ปัญหาคำถามธรรมชาติมี

กิจกรรมคือ การเขียนสรุปความอย่างสั้นๆ ปัญหาด้านจิตวิญญาณมีกิจกรรมคือ การอภิปราย ส่วน การประเมิน นักเรียนได้รับการประเมินก่อนและหลังการเรียนและตามสภาพจริง ในระหว่างที่ ผู้วิจัยได้ทำการทดลองสอนนั้นได้ทำการสังเกต และจดบันทึกข้อบกพร่องและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาพัฒนาและปรับแผนการสอน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพิจารณาปรับและพัฒนาแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ปรับนั้นทันที ก่อนที่จะสอนในชั่วโมงต่อไปอีกด้วย ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่าบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญานี้ได้รับการปรับและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

ประการที่สอง เนื้อหาในบทเรียนเหล่านี้ล้วนสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความเห็นของผู้เรียนก่อนการสร้างหลักสูตรแม่แบบและแผนการสอน เนื้อหาเหล่านี้ต่างเอื้ออำนวยในการจัดกิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา เช่น แผนการสอนที่ 3 เรื่อง Hobbies เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับงานอดิเรกต่างๆที่นักเรียนสนใจและถนัด และสามารถแยกประเภทของงานอดิเรกตามลักษณะพหุปัญญาทั้ง 9 ด้านของนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเองของนักเรียนอีกด้วย เนื้อหาของบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญาไม่เพียงแต่จะตรงกับความต้องการของผู้เรียนดังที่ได้กล่าวข้างต้น แต่เนื้อหาเหล่านี้ยังเหมาะสมกับระดับความสามารถ วัย และเพศของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ ผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมายนี้มีอายุระหว่าง 12-13 ปี ซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งมีพัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ (cognitive development) ความสามารถของสมองอยู่ในขั้น formal operation หรือขั้นใช้ความคิดอย่างเป็นระบบ โดยมีลักษณะเด่นคือ สามารถคิดเป็นนามธรรม มีความคิดในเชิงตั้งคำถาม และรู้จักวิธีหาคำตอบ สามารถคิดรวบยอดได้ รู้จักคิดวิเคราะห์ตีความหมาย คิดในรูปแบบต่างๆ ได้ ตลอดจนพัฒนาความคิดเชิงอุดมคติที่เข้มข้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2548 หน้า 209) นอกจากนี้ความแตกต่างของเพศหญิงและเพศชายก็มีส่วนสำคัญในการจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น เด็กผู้ชายอาจชอบแนวเรื่องที่ต่างจากเด็กผู้หญิง ดังนั้นเนื้อหาที่ผู้วิจัยได้นำมาสอนผู้เรียนจึงเปิดกว้างเพื่อตอบสนองความสนใจของทั้งสองเพศ ดังตัวอย่างในแผนการสอนที่ 8 เรื่อง Holiday มีเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวพักผ่อนในสถานที่ต่างๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เตรียมบทอ่านจากสื่อต่างๆ จากใบปลิว โฆษณา วารสารการท่องเที่ยวแล้ว ผู้วิจัยยังได้ให้นักเรียนอ่านบทอ่านจากอินเทอร์เน็ตอีกด้วย บทอ่านมีเนื้อหาเกี่ยวกับรายการท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆทั่วโลกซึ่งเหมาะกับนักเรียนทั้งสองเพศ ในตอนท้ายของบทอ่านผู้เรียนต้องตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านนั้นอีกด้วย

ประการที่สาม บทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญานี้มีกิจกรรมที่หลากหลาย และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง-พูด อ่านและเขียน ไปพร้อมกับพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน โดยยึดหลักที่ว่า การเรียนการสอนต้องสนใจว่าสมองของเด็กแตกต่างกัน (different brain different learner) (สถาบันวิทยาการการเรียนรู้, 2548) ผู้วิจัยได้นำเสนอกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เช่น การตอบคำถาม การอธิบาย การคิดเชิง

นามธรรมและการคิดที่เป็นเหตุผล การวาดรูป การประดิษฐ์งานศิลปะ การเดินรำ การแต่งจังหวะ ทำนองเพลง การร้องเพลง การทำงานกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ การสำรวจหาสิ่งของ เป็นต้น ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้เข้าสู่กระบวนการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 3 ชั้นตอน คือขั้น นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นฝึก และขั้นนำไปใช้ เช่น แผนการสอนที่ 2 Pets เป็นบทเรียนเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงของผู้เรียน ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยได้เตรียมตัวผู้เรียนในคำศัพท์เกี่ยวกับรูปทรงเลขาคณิตและคำคุณศัพท์ อธิบายลักษณะของสัตว์ต่างๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีปัญญาด้านภาษา และมิติสัมพันธ์ ส่วนขั้นฝึกผู้เรียนได้มีโอกาสคิดคำนวณ การบวกรูปเลขาคณิตในใบงาน ซึ่งเป็นกิจกรรมในทฤษฎีปัญญาด้านตรรกะ หลังจากนั้นนักเรียนนำรูปทรงต่างๆ มาประกอบกันเป็นสัตว์ที่กลุ่มตนเองประดิษฐ์ขึ้น แล้วรายงานในสถานที่นอกห้องเรียน เช่น สนามหญ้า เป็นการใช้กิจกรรมทฤษฎีปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ มนุษยสัมพันธ์ และธรรมชาติ แผนการสอนที่ 10 Story Time เป็นการแต่งเรื่องราวสั้นๆหรือนิทาน แล้วนำเสนอโดยการแสดงบทบาทสมมติ นักเรียนต้องผ่านกระบวนการกลุ่มเพื่อวางแผนการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยแนะนำผู้เรียนถึงการวางแผน การแบ่งหน้าที่เป็นฝ่ายต่างๆ ตามความถนัดเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสแสดงบทบาทตามที่ตนเองถนัดได้อย่างเต็มที่ นักเรียนทำงานกลุ่มได้ตามความสามารถและความชอบของตนเอง ดังนั้นนักเรียนจึงมีความสนใจและมีความสุขในงานที่ตนได้รับมอบหมายจากสมาชิกในกลุ่ม

2. ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียน โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาด้านสาเหตุจากปัจจัยดังนี้

ขั้นตอนในการสอนทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีระบบและชัดเจนตลอดจนสอดคล้องกับกิจกรรมทฤษฎีปัญญาด้านทั้ง 9 ด้าน กล่าวคือ ในขั้นแรกผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา กรมวิชาการ (2543) ได้แนะนำว่า การรับรู้ทางภาษา ผู้เรียนจะรับรู้จากของจริงหรือรับเป็นภาพในสมองมากกว่าเป็นสัญลักษณ์ ในระหว่างการเรียนการสอนผู้วิจัยได้นำเอาของจริงและภาพต่างๆ เพื่อเป็นสื่อการเรียน และเป็นการส่งเสริมทฤษฎีปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ ส่วนการพัฒนาทักษะการฟังก่อนจะเสริมความสามารถในการพูดและการพัฒนาทักษะการอ่านจะส่งเสริมความสามารถในการเขียน แผนการสอนทั้ง 10 แผนจะมีการฝึกทักษะฟัง-พูดและอ่าน โดยทักษะการเขียนอยู่ในขั้นการนำไปใช้เป็นอันดับสุดท้าย นอกจากนี้ทักษะทางภาษาคควรพัฒนาโดยการใช้เรื่องราวที่มีความหมายมากกว่าการฝึกให้จดจำ ผู้วิจัยได้สอนบทฟังและบทพูดในรูปแบบต่างๆ เช่น ฟังเรื่องราวสั้นๆ แล้วสามารถตอบคำถามได้ และการพูดแสดงความเห็นในสถานการณ์ที่กำหนดให้ ในการสอนไวยากรณ์ ผู้สอนควรกำหนดรูปแบบแล้วให้ผู้เรียนฟังประโยคในสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความหมาย อาจจะเปลี่ยนคำนาม ประธาน กริยา กรรม แต่ให้เห็นกฎเกณฑ์ย่อยๆ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนฟังประโยคในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การทักทาย การซื้อของ และการสอบถามข้อมูล เป็นต้น ในการเรียนประโยค Function ควรฝึกให้เห็นการใช้ประโยคในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การพูดกับคนแปลกหน้า การพูดกับเพื่อน และการฝึกโดยใช้บทบาทสมมติซึ่ง วราภรณ์ สุนาลัย (อ้างในกรม

วิชาการ, 2543) กล่าวว่า การสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนกำหนดหัวข้อเรื่อง ปัญหาต่างๆ หรือสร้างสถานการณ์ขึ้นมาให้คล้ายกับสภาพความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนได้เตรียมการล่วงหน้า แล้วจึงแสดงบทบาทสมมติขึ้นมาอันเป็นแนวทางที่สามารถนำไปแก้ปัญหาค้างๆ ที่อาจจะประสบในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ผู้เรียนก็สามารถแสดงบทบาทในชั้นเรียน โดยไม่มีการเตรียมล่วงหน้ามาก่อนได้ ดังนั้นผู้เรียนได้พัฒนาพหุปัญญาในด้านภาษา มิติสัมพันธ์ มนุษยสัมพันธ์ และความเข้าใจตนเองอีกด้วย ในการร่วมกิจกรรมในแผนการสอนที่ 3 Hobbies, แผนการสอนที่ 7 Country, แผนการสอนที่ 8 Holiday, แผนการสอนที่ 9 Shopping และแผนการสอนที่ 10 Story time ในการฝึกใช้ภาษาทั้งการพูด และการเขียน ควรจะเริ่มจากการฝึกให้เห็นรูปแบบเดิมในสถานการณ์ใหม่ แล้วขยายมาเป็นเรื่องราวของตนเอง ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดและเขียนเรื่องราวของตนเองในขั้นตอนสุดท้ายในแผนการสอนทั้ง 10 แผน เช่น แผนการสอนที่ 4 เรื่อง Family นักเรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวกับเพื่อน แล้วเขียนเล่าเรื่องครอบครัวของตนเอง โดยมีการพัฒนาพหุปัญญาในด้านภาษา ตรรกะ มิติสัมพันธ์ และมนุษยสัมพันธ์

อาจจะกล่าวได้ว่าการสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุดคือ การสนทนา และการเริ่มสอนภาษาที่บทสนทนาเป็นการเริ่มต้นที่เหมาะสมในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และควรฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระมากกว่าการฝึกท่องจำบทสนทนา ควรให้ผู้เรียนได้พบกับเหตุการณ์ที่ต้องใช้บทสนทนานั้นจริงๆ Dobson, 1975 (อ้างใน สมพิศ แสงศิริรักษ์, 2542)

ดังนั้นในขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กรมวิชาการ (2544) โดยผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการสอนหลายๆ แบบผสมผสานกัน เช่น นำการสอนแบบตรง และการเลียนแบบเข้ามาแทรกในการฟังและพูด นำไวยากรณ์มาแทรกในการสอน ตลอดจนมีการสรุปโครงสร้างหลักเกณฑ์ต่างๆ โดยเน้นทักษะการใช้ภาษาเป็นสำคัญ โดยมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยการใช้ภาพในการสอนบริบทหรือสถานการณ์ต่างๆ การเล่าเรื่องให้ฟัง กิจกรรมทบทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว บอกจุดประสงค์ในการเรียน และนำเสนอรูปแบบภาษาที่ต้องการนำมาฝึกคือ ศัพท์และโครงสร้างทางภาษา ซึ่งในขั้นตอนนี้จะเน้นความถูกต้องของการใช้ภาษา

นอกจากนี้ผู้สอนได้นำเอากิจกรรมพหุปัญญาต่างๆ มาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนด้วย เช่น ปัญญาด้านภาษามีกิจกรรมดังนี้คือ การระดมพลังสมอง เกมภาษา และการพูดทันที โดยไม่ได้เตรียมปัญญาด้านตรรกะมีกิจกรรมคือ การจัดหมวดหมู่และจำแนกประเภทของคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์และเกมปริศนา ปัญญาด้านมิติมีกิจกรรมคือ รูปภาพหรือการวาดภาพ วัสดุ สิ่งของสามมิติ ปัญญาด้านร่างกายมีกิจกรรมคือ เกมร่วมมือ และเกมการแข่งขัน เคลื่อนไหวร่างกาย และการสื่อสารด้วยภาษามือ ปัญญาด้านดนตรีมีกิจกรรมคือ ร้องเพลง เคาะจังหวะ และใช้ดนตรีเป็นภูมิหลัง ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์มีกิจกรรมคือ กิจกรรมกลุ่มและการระดมพลังสมอง ปัญญาด้านดนตรีมีกิจกรรมคือ ช่วงเวลาใคร่ครองตนเอง กิจกรรมเดี่ยว และเกม ปัญญาด้านธรรมชาติมีกิจกรรมคือ การจำแนกประเภท และปัญญาด้านจิตวิญญาณมีกิจกรรมคือ กิจกรรมจินตนาการ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่ได้เรียนมาใหม่ โดยเป็นการฝึกแบบควบคุม ผู้เรียนถูกเน้นให้จดจำรูปแบบและความถูกต้องของภาษาในลักษณะต่างๆ เช่นแบบฝึกหัด ซึ่งสอดคล้องกับ สมพิศ แสงศิริรักษ์ (2542) ที่เสนอไว้ว่าในการฝึกใช้ภาษานั้นผู้สอนต้องให้ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัดโครงสร้างในรูปแบบต่างๆ โดยให้ทำซ้ำๆ ตามตัวอย่างได้ ให้สามารถจดจำและนำไปใช้ตามรูปแบบ จนเกิดความคล่องเป็นอัตโนมัติ ผู้วิจัยได้นำเอากิจกรรมพหุปัญญามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขั้นนี้ด้วย ปัญญาด้านภาษามีกิจกรรมคือ การสนทนาสั้นๆ การฝึกเชื่อมประโยค และการฝึกอ่านออกเสียง ปัญญาด้านตรรกะมีกิจกรรมคือ ลำดับเหตุการณ์ และแก้ปัญหาทางตรรกะ ปัญญาด้านมิติมีกิจกรรมคือ ดูแผนภูมิ กราฟแผนที่ และวาดภาพ ปัญญาด้านร่างกายมีกิจกรรมคือ ทำท่าทางตามคำสั่งและตอบด้วยท่าทาง ปัญญาด้านดนตรีมีกิจกรรมคือ ดนตรีประกอบบทเรียนและจังหวะช่วยจำ ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์มีกิจกรรมคือ กิจกรรมกลุ่ม และคู่ ปัญญาด้านตนมีกิจกรรมคือ กิจกรรมเดี่ยว การใช้บทเรียนสอนตนเอง และปัญญาด้านธรรมชาติมีกิจกรรมคือ เกม และการบรรยาย

ส่วนในขั้นสุดท้ายคือขั้นนำไปใช้ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริง โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบและใช้ภาษาตามสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง โดยใช้กิจกรรมพหุปัญญาคือ ปัญญาด้านภาษามีกิจกรรมคือ สถานการณ์จำลอง ปัญญาด้านตรรกะ มีกิจกรรมคือการจัดหมวดหมู่ ปัญญาด้านมิติ มีกิจกรรมคือการเล่นทานจินตนาการ ปัญญาด้านร่างกายมีกิจกรรมคือ การแสดงบทบาทสมมติ ละคร ปัญญาด้านดนตรีมีกิจกรรมคือ การร้องเพลง และการแต่งเพลงง่ายๆ ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์มีกิจกรรมคือ เพื่อนสอนเพื่อน ปัญญาด้านตนมีกิจกรรมคือ การนำเสนอ ปัญญาด้านธรรมชาติมีกิจกรรมคือ การสาธิต ปัญญาด้านจิตวิญญาณมีกิจกรรมคือ การอภิปราย

3. ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียน โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา

สืบเนื่องจากการใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญาเอื้อให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่ยืด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อารมณ์ ใจเที่ยง (2546) เสนอว่า การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การสอนที่จัดเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้คิดค้นคว้าหาความรู้ และลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน จนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน จาการสอนที่เน้นความรู้ด้านเนื้อหาวิชาต่างๆ เพียงอย่างเดียว มาเป็นการสอนที่ผสมผสานให้ความรู้กับการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการหาความรู้ (Learn how to learn) ซึ่งมีคุณค่ามากกว่าการเรียนรู้ตัวความรู้ ส่วนทักษะการอ่านนี้ กรมวิชาการ (2543) ได้กล่าวว่า

เทคนิควิธีการสอนซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ ได้แก่ การจัดกิจกรรมคัดสรรระดับยอด เทคนิคการตั้งคำถาม การเขียนแผนภูมิเนื้อหาและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ดังนั้นในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา ผู้วิจัยใช้บทอ่านที่หลากหลายตรงตามความสนใจของผู้เรียน โดยวิเคราะห์จากแบบสำรวจความคิดเห็นและความสนใจของผู้เรียน เช่นบทอ่านเกี่ยวกับธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์ โดยมีการเขียนแผนภูมิเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้นเป็นรูปธรรม ตลอดจนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยให้นักเรียนอ่านหนังสืออ่านนอกเวลา นอกจากนี้ในการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญาช่วยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ในระหว่างที่นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยมีบทบาทคือสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินการแก้ไข หากผู้เรียนประสบปัญหาในการทำงานหรือปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมร่วมกัน การให้ความช่วยเหลือผู้เรียน ผู้วิจัยจำเป็นต้องเข้าไปแทรกแซงในระหว่างการทำงานของผู้เรียนเป็นครั้งคราว เพื่อชี้แจงคำสั่ง เพื่อตอบปัญหาข้อสงสัย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น พูดคุย และเพื่อสอนทักษะการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอนทักษะการร่วมมือเพื่อให้สื่อสารกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศ ความไว้วางใจกัน และการจัดการกับความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ดังที่ (สมพิศ แสงศิริรักษ์, 2542) ได้เสนอไว้

4. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดพหุปัญญา

เนื่องจากวิธีการประเมินผู้เรียนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 26 บัญญัติไว้ว่า “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่กันไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย” (ประหยัด ฤาษาสกุล, 2541) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดรูปแบบการประเมินผู้เรียนอย่างหลากหลายตามความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้อง (อาร์มสตรอง, 2542) ได้เสนอเกี่ยวกับแนวคิดพหุปัญญาของ Gardner ไว้ว่า ปัญญาด้านต่างๆ ทำงานร่วมกัน และปัญญาแต่ละด้านจะมีการแสดงจะมีความสามารถหลายทางเช่น คนบางคนไม่มีความสามารถทางด้านกรอ่าน ก็ไม่ได้หมายความว่าคือปัญญาทางภาษาเพราะบุคคลผู้นั้นอาจจะเป็นผู้ที่เล่าเรื่องได้เก่ง หรือใช้ภาษาพูดคล่องแคล่ว ดังนั้นในการประเมินผู้เรียน ผู้วิจัยมีการประเมินทักษะการเขียนในระหว่างเรียนโดยใช้กิจกรรมดังนี้ การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนสรุปความ การเขียนบรรยาย การเขียนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวข้างต้นเป็นการประเมิน

ตามสภาพจริง โดยจะไม่เน้นการประเมินเฉพาะทักษะพื้นฐาน แต่จะเป็นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้กระบวนการสังเกต การบันทึกและการรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากผู้เรียน (สุวิทย์ มูลคำ, 2541) เมื่อเรียนจบแต่ละบทเรียน ผู้วิจัยยังได้ประเมินผู้เรียนด้วยแบบทดสอบอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญามีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากมีการพัฒนาและสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญามีขั้นตอนและต่อเนื่อง นอกจากนี้เนื้อหาในบทเรียนยังตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน และผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาที่หลากหลายตามความแตกต่างของผู้เรียน ส่วนทักษะการฟัง-พูด อ่าน และเขียน ของนักเรียนสูงขึ้น เนื่องจากขั้นตอนในการสอนเป็นระบบและชัดเจนคือมีขั้นนำ ขั้นฝึก และขั้นนำไปใช้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีการประเมินตามสภาพจริงอีกด้วย

นอกจากนี้การใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาในการพัฒนาและส่งเสริมทักษะการฟัง-พูด อ่าน และ เขียนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนรู้ระดับความสามารถของตน สามารถพัฒนาจุดแข็งและลบจุดอ่อนของตนได้ ผู้สอนยังสามารถเสริมปัญญาด้านเด่นและพัฒนาปัญญาด้านที่ยังด้อยอื่นๆของผู้เรียนเพื่อให้เกิดความสมดุลอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาเพื่อส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับกำลังพัฒนานั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ

1. การวางแผนเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญาซึ่งมีกิจกรรมที่หลากหลายตามทฤษฎีปัญญาทั้ง 9 ด้านนั้น ผู้วิจัยต้องกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนให้แน่นอน และเผื่อไว้เพื่อความยืดหยุ่นของแผนการสอนอีกด้วย กล่าวคือถ้าขั้นตอนใดใช้เวลามากเกินไปจากที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยอาจต้องลดทอนเวลาในขั้นตอนต่อไปให้ได้ตามที่ตนเองได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะขั้นนำไปใช้ซึ่งเป็นขั้นที่นักเรียนนำเอาความรู้ทางภาษาที่ได้มาสร้างองค์ความรู้ของตนเองซึ่งค่อนข้างใช้เวลานานพอสมควร

2. จำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องเรียนไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป เพราะว่าการพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา ผู้วิจัยต้องมีการบันทึก สังเกต ไม่เพียงแต่กิจกรรมการเรียนการสอนเท่านั้น หากยังต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนอีกด้วย ตลอดจนผู้วิจัยต้องดูแลและควบคุมห้องเรียนไปพร้อมกับการพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน

3. ในการนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยมีความจำเป็นอย่างมากในการเตรียมความพร้อมด้านคำศัพท์และไวยากรณ์เพื่อที่จะทำกิจกรรมขั้นต่อไป และกระตุ้นความสนใจผู้เรียนจากสื่อ สิ่งเร้า

ต่างๆ เนื่องจากหากนักเรียนไม่มีความพร้อมด้านคำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์แล้ว ประสิทธิภาพในการร่วมกิจกรรมขั้นต่อไปของนักเรียนอาจไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการ เมื่อผู้วิจัยขาดสิ่งกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนในขั้นนี้แล้ว ผู้เรียนอาจจะไม่มีความกระตือรือร้นเท่าที่ควรและบรรยากาศในการเรียนการสอนก็จะไม่สนับสนุนการเรียนรู้เท่าที่ควรเช่นกัน อันเป็นผลให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมตามแนวคิด พหุปัญญาในชั้นต่างๆ ลดความน่าสนใจลงได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาและวิจัยเพิ่มเติมตัวแปรอื่น เช่น อัตลักษณ์ของผู้เรียน ทักษะทางสังคม เจตคติ และความสามารถพิเศษของผู้เรียน
2. ควรมีการวิจัยทดลอง พัฒนาบทเรียนกับผู้เรียนระดับชั้นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนระดับประถมหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย ตลอดจนผู้เรียนพิเศษต่างๆ เช่น ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสมอง เช่น ออร์ทิสติก
3. ควรเพิ่มระยะเวลาในการวิจัยให้มากกว่านี้ โดยอาจเพิ่มระยะเวลาในการวิจัยเป็น 6 เดือน หรือ 1 ปี เพื่อเป็นการติดตามผู้เรียนในช่วงอายุที่เปลี่ยนไป